

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят перше, вечірнє

(Четвер, 19 грудня 2019 року)

- Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ...4
- Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продовження заходів, пов'язаних з відновленням діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» ...16
- Прийняття Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» з частковим урахуванням пропозицій Президента України (з подоланням вето) ...19
- Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» ...27
- Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо урегулювання питання видобутку бурштину ...33
- Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» ...42
- Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення особистого голосування народними депутатами України ...48

Прийняття постанов «Про визначення представника Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з визначення складу наглядової ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство»	...57
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців»	...59
Прийняття рішення про зміну порядку розгляду питань на вечірньому пленарному засіданні	...61
Внесення змін до деяких законів України:	
щодо впровадження Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього та посилення відповідальності за злочини, вчинені проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього	...62
щодо запобігання і протидії політичній корупції	...63
Ратифікація:	
Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Королівством Нідерланди про продовження до 1 серпня 2020 року строку дії Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про Міжнародну місію захисту розслідування від 28 липня 2014 року	...64
Гарантійної угоди (Проект електрифікації української залізниці «Електрифікація залізничного напрямку Долинська – Миколаїв – Колосівка») між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку	...64

Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про створення місцевих бюро Німецького товариства міжнародного співробітництва ГмбГ (<i>GIZ GmbH</i>) та Кредитної установи для відбудови (<i>KfW</i>)	...65
Фінансової угоди (Проект «Підвищення безпеки автомобільних доріг в містах України») між Україною та Європейським інвестиційним банком	...65
Грантової угоди (Проект «Миколаївводоканал» (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаєві) за Програмою «Е5Р» між Україною та Європейським інвестиційним банком	...66
Прийняття Закону «Про приєднання України до Європейського фонду підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів (« <i>EURIMAGES</i> »)»	...65

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 грудня 2019 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий вечір, шановні колеги! Будь ласка, підготуйтеся до роботи, займіть свої робочі місця. Починаємо реєстрацію.

Шановні колеги, до мене щойно звернувся представник Президента України у Конституційному Суді України з пропозицією, щоб ми привітали його колег юристів з Волині. Правильно я розумію? Зі святом вас! (*Оплески*).

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації.

Шановні колеги, готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 328 народних депутатів України. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, слово для доповіді надається заступнику міністра фінансів України Павлу Вікторовичу Ходаковському.

ХОДАКОВСЬКИЙ П.В., *заступник міністра фінансів України.* Доброго дня! Шановний пане Голово, шановні народні депутати! На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про державне регулювання діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор» ([№ 2285](#)).

Законопроект розроблено з метою комплексного врегулювання діяльності у сфері азартних ігор в рамках єдиного нормативно-правового документа. Положення законопроекту направлені на створення прозорого ринку азартних ігор в Україні відповідно до міжнародної практики запровадження ефективного та дієвого механізму контролю за діяльністю організаторів азартних ігор державними органами і громадськістю, закладення основи для забезпечення прав і законних інтересів громадян.

Законопроектом, зокрема, запроваджується: винятковий перелік видів діяльності у сфері азартних ігор, які дозволені в Україні; система ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з розміром щорічної плати за ліцензію залежно від виду, форми такої діяльності та розташування грального закладу, типу грального обладнання, що забезпечить додаткові надходження до державного бюджету.

Встановлюються жорсткі вимоги до фінансового стану організаторів азартних ігор, спеціальні вимоги щодо відповідності грального обладнання та програмного забезпечення міжнародним стандартам у цій галузі. Запроваджуються регулювання та контроль за діяльністю операторів азартних ігор в мережі Інтернет. Встановлюються вимоги до ідентифікації гравців. Встановлюються обмеження щодо місця проведення азартних ігор: казино, готелі категорії «п'ять зірок», зали гральних автоматів, готелі категорії від «трьох» до «п'яти зірок». Посилюються фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства України у сфері грального бізнесу.

Реалізація законопроекту дозволить: захистити права і свободи громадян; мінімізувати суспільну шкоду, заподіяну організацією та проведенням нелегальних азартних ігор та пов'язаним з цим ухиленням від сплати податків; мінімізувати ризики для суспільства і вразливих груп населення від участі в азартних іграх шляхом запровадження принципу «відповідальної гри»; залучити інвестиції в економіку України, зокрема, у сфері готельного та туристичного бізнесу; створити додаткові робочі місця та отримати джерело додаткових надходжень до державного бюджету.

Просимо підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається народному депутату України Олегу Романовичу Марусяку.

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово, шановні колеги! У зв'язку з тим, що ми вчора на засіданні комітету розглянули законопроект, варіант «д»,

і спільно напрацювали нову версію, я передаю слово Олександрю Дубінському, тому що він є автором того законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат України Роман Миронович Мулик.

МУЛИК Р.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, шановний пане спікер, шановні члени президії! На ваш розгляд пропонується альтернативний проект Закону «Про державне регулювання діяльності у сфері азартних ігор» ([№ 2285-2](#)).

Насамперед хотілося б зазначити, що розроблений нами законопроект не є ідеальним, у ньому є недоліки. Однак ми вважаємо, що саме він може бути прийнятий за основу та є хорошою базою, на якій можна доопрацювати ідею легалізації грального бізнесу в Україні.

Зупинимося на деяких аргументах, чому ми вважаємо, що саме цей законопроект може стати хорошим початком для нашого парламенту у спробі встановити законодавчі рамки діяльності азартного бізнесу в Україні.

По-перше, наш законопроект уже враховує зауваження, які були висловлені Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України для основного законопроекту № 2285, що був внесений урядом.

По-друге, наш законопроект підготовлений у тісній співпраці з міжнародними експертами, які мають значний досвід у побудові законодавчого поля для діяльності грального бізнесу в інших країнах. Ми спробували вивчити та перейняти досвід Болгарії, яка ще декілька років тому була у схожій ситуації, що і Україна, і за короткий період спромоглася успішно приборкати раніше неконтрольовану сферу. Окрім цього, наш законопроект був проаналізований провідною міжнародною юридичною фірмою, що працює в Україні. І надалі зауваження будуть враховані під час підготовки законопроекту до другого читання.

По-третє, нашим законопроектом пропонується низка інноваційних ідей, яких немає в інших законопроектах, запропонованих

сьогодні на наш розгляд. Передусім цим законопроектом пропонується створити комісію, яка здійснюватиме конкурсний відбір членів поважного органу, що контролюватиме сферу грального бізнесу. Зазначимо, що до цієї комісії пропонується включити представників міжнародних організацій, з якими Україна перебуває у співпраці щодо фінансів, економіки та протидії корупції відповідно до міжнародних договорів.

І, завершуючи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Романе Мироновичу, я вибачаюся, час вичерпано.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Олександрю Анатолійовичу Дубінському.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Сьогодні ми будемо розглядати епохальний, я сказав би, законопроект про легалізацію грального бізнесу.

Цей законопроект пройшов дуже багато обговорень у фінансовому комітеті парламенту. Ми розглянули всі альтернативні проекти авторів і сьогодні будемо розглядати об'єднаний депутатський законопроект [№ 2285-д](#). У ньому, я вважаю, ми зібрали все найкраще, що можна було зібрати з усіх альтернативних проектів, які були зареєстровані моїми колегами, вони всі були присутні на засіданні комітету, коли ми обговорювали цей законопроект.

І найголовніше, ми цим законопроектом врегульовуємо, по суті, вулицю. Вулицю, тому що це була головна проблема останніх десяти років, коли не було закону про гральний бізнес, не було можливості врегулювати це питання, і гральні салони розповсюджувалися по країні, як гриби після дощу. Таким законом, після його прийняття, ми назавжди усуваємо можливість відкривати гральні салони на вулицях, тому що встановлюємо дуже жорстку відповідальність за таке правопорушення, за ведення нелегального грального бізнесу. Відкривати гральні салони можна буде тільки в готелях категорій «три, чотири,

п'ять зірок», казино лише в п'яти зіркових готелях. А зали гральних автоматів, як виняток, ми дозволили відкривати тільки в окремих будівлях площею від тисячі метрів квадратних. Я думаю, що це буде початком легалізації та створення прозорого ринку грального бізнесу в Україні. Це буде найкращою можливістю для всіх нас зробити перший крок до наповнення бюджету з прозорих джерел, завдяки прийняттю цього законопроекту.

Я вважаю, що важливими поняттями, про що ми також будемо сьогодні говорити, є онлайн-казино, букмекерські пункти і можливість так званого беттінгу, тому що ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Анатолійовичу, час вичерпано. Дякую.

Народний депутат України Наталія Юріївна Королевська. Теж не наполягає. Не будете виступати? Може, не треба. Ви точно будете виступати, Наталіє Юріївно?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні народні депутати, шановні колеги! Насамперед я хочу звернутися до вас як жінка, як мама, як людина, до якої зверталися тисячі наших виборців десять років тому, коли в нашій країні був повністю легалізований гральний бізнес. І якщо хтось із вас не пам'ятає, як гральні автомати та «однорукі бандити» стояли майже на кожній зупинці, уже майже в дитячих садочках їх починали розміщувати, – це був дикий час, коли гральні автомати захопили Україну.

Ще 10 років тому прийняли рішення та конституційною більшістю голосів зал підтримав заборону грального бізнесу. На жаль, за ці 10 років так і не викоренили з країни це ганебне явище, і сьогодні існує нелегальний гральний бізнес.

Тому команда «Опозиційної платформи – За життя» пропонує надати правоохоронцям повноваження, всі, які тільки можна, все, що вони забажають, для того, щоб викоренити з нашої країни цю ганьбу, це позорище, за що відповідає кожен з нас, коли нелегальні казино та гральні автомати існують. То давайте захистимо Україну від такої

хвороби, як лудоманія. Лудоманія – це залежність людини від гри. І, на жаль, це набагато страшніше, ніж алкоголізм та наркоманія.

І тому зараз, ми вважаємо, у нас з вами є можливість захистити Україну і зробити все для того, щоб наші діти, майбутні покоління українців були захищені від того бандитського бізнесу, який хочуть розповсюдити в нашій країні. Ми звертаємося до вас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Юріївно. Ні, Наталіє Юріївно, вибачте.

Народний депутат України Ганна Василівна Лічман.

Вибачте. Народний депутат України Дмитро Андрійович Наталуха.

НАТАЛУХА Д.А., *голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, шановна президіє! Дуже дякую. В альтернативному законопроекті [№ 2285-6](#) ми подивилися на гральний бізнес з трьох основних ракурсів. Перший ракурс – соціальний. Ми всі чудово розуміємо, якщо хтось не знає, то я доводжу до вашого відома, що станом на сьогодні азартні ігри в Україні заборонені. Крім того, у Кримінальному кодексі України передбачена кримінальна відповідальність. Так, звісно, вона не така, як нам хотілося б, але, незважаючи на це, незважаючи на повну, тотальну заборону, всі ви живете в містах і бачите, що відбувається фактично. Фактично ця заборона не діє.

Тому соціальна відповідальність полягає в тому, що, легалізувавши гральний бізнес, ми надамо можливість «білим» гравцям, «білим» операторам контролювати перелік тих людей, які страждають лудоманією, а також вивести з вулиць нелегальні зали гральних автоматів. З іншого боку, ми також маємо бути свідомими того, що, якщо ми не запропонуємо альтернативу і лише ще раз констатуємо у законопроектах те, що гральний бізнес заборонено, то ті автомати, які сьогодні на вулицях, так і залишаться в тіні. Всі ви чудово знаєте історію з «сухим законом», коли була кримінальна відповідальність за вироблення і торгівлю алкогольними напоями, і всі ви знаєте, до чого це призвело – до збільшення вартості нелегального алкоголю і до того,

що деякі боси мафії наварили на цьому дуже великі гроші. У нас існує ризик повторити те саме, якщо ми не легалізуємо гральний бізнес.

Другий ракурс – економічний. Він полягає в тому, що будуть надходження до бюджету. Але я, з точки зору захисту промисловості, хотів би сказати також і про локалізацію виробництва автоматів на території України. Якщо ми вже дійшли згоди, що легалізуємо цей напрям, давайте зробимо так, щоб українські виробники мали право локалізувати цю продукцію на території держави, а також отримувати замовлення і відповідні кошти надходжень.

Третій і останній ракурс – ідеологічний. Таким законом забороняється російським операторам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Андрійовичу. Ні-ні. На жаль, ні.

Ганна Василівна Лічман.

ЛІЧМАН Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 30, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановний головуючий, шановні колеги! Я представляю вам свій законопроект [№ 2285-7](#). Проектом закону запроваджується комплексне регулювання ринку азартних ігор в Україні.

Повністю заборонено розміщення в житлових будинках, зокрема і в нежилых приміщеннях, казино, букмекерських контор, залів гральних автоматів, місць розповсюдження лотерей, покерних клубів та проведення турнірів з покеру. Запроваджується система ліцензування діяльності у сфері азартних ігор з диференційованим розміром плати за ліцензії залежно від виду азартної гри, кількості грального обладнання, розташування грального закладу. У проекті зафіксовано, що об'єкт нерухомості, в якому суб'єкт господарювання організовує та проводить азартні ігри, може належати такому суб'єкту господарювання на праві власності або використовуватися ним на іншій законній підставі. Встановлюються спеціальні вимоги щодо відповідності грального обладнання та програмного забезпечення, що використовуються для проведення азартних ігор, загальноприйнятим міжнародним стандартам, посилюються фінансова, адміністративна та

кримінальна відповідальність за порушення законодавства України у сфері грального бізнесу.

Законопроектом передбачено збільшення кількості ліцензій у разі будівництва нових чи реконструкції наявних об'єктів нерухомості зі створенням готелів категорії «п'ять зірок». Проектом також передбачено звільнення від сплати за ліцензію на організацію та проведення азартних ігор у гральних закладах казино в разі будівництва нового готельного комплексу. Також територію для проведення азартних ігор, казино, окрім готелів з категорією «п'ять зірок», розширено та дозволено створення казино у заміських комплексах відпочинку зі спеціальною інфраструктурою.

Антикорупційний комітет у своєму висновку зазначив, що цей законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства. У зв'язку з вищевикладеним прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Федір Володимирович Веніславський, фракція «Слуга народу».

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати! Ми сьогодні розглядаємо черговий дуже важливий проект закону, що покликаний, зокрема, усунути корупційну складову в діяльності правоохоронних органів, контролюючих органів, забезпечити нормальне функціонування важливої економічної сфери суспільних відносин в Україні.

Виведення з тіні грального бізнесу має дуже широкий спектр завдань. По-перше, сприятиме надходженню до державного бюджету легальних доходів у значних розмірах.

По-друге, дозволить ввести в легальне правове поле, в легальний правовий режим функціонування гральних закладів. На сьогодні в Україні гральний бізнес заборонено, але достатньо пройти будь-яким містом, навіть селищем, для того, щоб побачити, що численні

гральні підпільні заклади успішно функціонують. Вони, звичайно, функціонують за сприяння або за принаймні потурання тих органів, які мають контролювати діяльність цих закладів.

Тому прийняття закону, проект якого ми сьогодні розглядаємо, має дати достатньо потужний соціальний ефект, ввести цей бізнес в легальне правове поле і уникнути численних корупційних ризиків.

Закликаю підтримати цей законопроект, шановні народні депутати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яна Вадимівна Зінкевич.

Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні друзі! Це, звичайно, дуже благородно продовжувати засідання в День Святого Миколая, щоб обговорювати 10 способів легалізації лудоманії.

Чому щодо цього проекту закону є проблеми? По-перше, сам Зеленський 10 жовтня говорив, що казино легалізуватимуться лише в п'ятизіркових готелях. За цим проектом закону вони можуть бути вже і в тризіркових готелях. Вони всюди можуть бути розміщені, тому що проектом закону передбачається легалізація гральних автоматів і залів. Відомо, що це найнебезпечніші азартні ігри, які всюди у світі жорстко регламентуються. У нас вони будуть доступними в кожному місці, всюди. Фактично ми повертаємося до подій 2009 року, коли через бандитські розборки треба було взагалі забороняти цей бізнес. Ясно, що беттінг – це дуже добре. Ми розуміємо, що є дуже багато російських фірм, які зараз проводять тут свою конференцію: як заходити на ринок сьогодні.

А скажіть мені, як ви ваших дітей захистите? Вони комп'ютеру паспорт будуть показувати, коли програватимуть там гроші своїх батьків і потраплятимуть у залежність? Коли під виглядом беттінгу дається можливість проводити зовсім інші ігри, але звичайна лотерея при цьому забороняється, хоча в звичайній лотереї зловживань менше. Ми створюємо додатковий державний орган для регулювання цієї

сфери. Чому не Мінфін? Давайте зробимо орган для регулювання аптек. У нас грошей багато в бюджеті? Ми не маємо зараз чим платити з бюджету.

Нарешті, раніше передбачалося, що гроші з грального бізнесу мають спрямовуватися на позитивні речі, наприклад, на культуру, і я сам був прихильником такої ідеї. У цьому проекті закону є положення про створення фонду і зазначено, що туди ідуть ліцензійні платежі. Але в самому законопроекті ліцензійні платежі не передбачено. Через те, це звичайний, примітивний проект закону для легалізації всіх тих жахливих закладів, які покрили всю Україну, які, на жаль, діяли раніше і які продовжують діяти за нової влади.

Голосувати за цей проект закону в жодному разі не можна. Можна голосувати за нормальне європейське регулювання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Наталія Юріївна Королевська. Після – Ольга Валентинівна Белькова і...

З мотивів всі виступили? Ніхто більше з мотивів не буде виступати?

Після цього переходимо до голосування, 4 хвилини до голосування.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, я ще раз хочу, щоб ви почули. Всесвітня організація охорони здоров'я визнала ігроманію тяжкою хворобою. А зараз, якщо проголосувати за той законопроект, який пропонують, то ви, неначе закликаєте: тяжка хвороба, поширюйся по всій країні. Ну, навіщо це потрібно? Жодні гроші, жодні доходи бюджету не коштують того, щоб наших дітей наражати на таку хворобу. Ми з вами зараз можемо об'єднати зусилля для того, щоб, нарешті, виконати закон та захистити Україну від ігроманії, захистити сьогодні майбутнє України та дітей України.

Свого часу я була автором законопроекту про заборону грального бізнесу. На жаль, за 10 років правоохоронна система не змогла захистити громадян і викоренити це явище. Зараз уся влада у ваших руках. Ми готові вам допомогти. Давайте надамо всі необхідні законодавчі інструменти, щоб карали за нелегальне казино на місці, щоб карали тюремним ув'язненням, щоб, нарешті, вирішити це питання.

Ну, навіщо ви кажете: «Ми не можемо навести лад». То давайте тоді будемо всім дозволяти створювати казино в Україні. Згідно з вашим проектом закону тут, у Верховній Раді, прямо під куполом, можна буде ставити «одноруких бандитів». Ви що, вже хочете сидіти і одразу грати як у казино?

Шановні, схаменіться! Захистимо Україну! Заборонимо гральний бізнес!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз – Ольга Валентинівна Белькова. Після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів, і трошки тиші в залі. Дякую. Шановні колеги!

БЄЛЬКОВА О.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Шановний пане Голово! Представники фракції «Голос» дозволили мені використати їхній час. Моя фракція і фракція «Голос» мають достатньо юридичних мотивів сьогодні аргументовано представити нашу версію неголосування.

Навіть сухі цифри щодо статистики лудоманії свідчать про те, що ця проблема у світі стає чи не більшою, ніж залежність від алкоголізму і наркоманії. За визначенням МОЗ психофізичне руйнування особистості значно більше у лудоманів ніж у наркоманів.

Але сьогодні я вирішила розказати вам особисту історію. Я хочу, щоб кожний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, хвилинку тиші. Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Я хочу допомогти кожному в цьому залі зрозуміти, що наслідки прийнятих вами рішень можуть бути дуже близькі вам.

Мене звати Ольга. І в моїй сім'ї є людина, яка залежна від азартних ігор. Те, що для вас має суху назву – лудоманія, є кошмаром

мого життя і драмою останні вісім років. Член моєї сім'ї приховував свою залежність, але вона почала розвиватися у 19 чи 18 років. Повірте, ніхто з моєї сім'ї ніколи не відводив його у жоден гральний заклад і не пропонував йому грати. Особисто я там не була і не граю в такі ігри.

Саме тому абсолютно неприпустимими є ті положення всіх проектів законів, які сьогодні фактично легалізують доступ молоді з незрілою психікою до цих закладів, починаючи з 18 років, особливо в онлайн-режимі. Як ви там перевірите їх вік?

Згодом поведінка мого залежного призвела до втрати друзів, брехні, постійних боргів. Не допомагали ні розмови, ні залякування, ні центри реабілітації, ні служба в армії, ні розрив комунікації із сім'єю. Тим часом моя родина ставала об'єктом постійних звернень кредиторів, шантажу, погроз. Залежна людина в стані збудження абсолютно не контролює себе. Повірте, вона бреше, тому що хоче грати, а не тому, що хоче обманути. Прикриваючись моїм ім'ям, обіцяли вирішити справи, до яких я взагалі не маю жодного стосунку, і я не можу це зупинити.

Я завжди всіх благаю, не давайте гроші в борг таким людям. Я всіх, кого знаю, про це попереджаю. Але це не допомагає. Тому ваш реєстр – це абсолютна фікція. Він нічого не вирішить.

Які саме доходи хоче оподаткувати Міністерство фінансів, зокрема в моїй ситуації? Ви говорите про 4 мільярди гривень. А скільки повинні програти українці, щоб компанія заплатила 4 мільярди? Будьте чесними і скажіть собі, що це 40 мільярдів гривень, які ви повинні програти. Не хтось десь там, а можливо, у цій залі є люди, і я точно, достеменно знаю, які або самі або їх діти через це пройшли. Таких як мій син сьогодні в Європі від 1 до 6 відсотків, і є пряма кореляція, подивіться на дослідження, між тим, коли країна легалізує і коли є сплеск залежних. Ви не побачите їх, ви їх не відрізните від наркоманів, від...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити. Будь ласка, 30 секунд.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, ця хвороба не має жодних бар'єрів – ні соціальних, ні гендерних, ні вікових. І коли ви мені скажете, що це все одно є, вбивства теж є, але ви не видаєте ліцензії.

Ви не спонукаєте нас сьогодні освятити... *(Оплески)*. Освятити в День Миколая тих, хто зруйнував життя мого сина. Ви не... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ([№ 2285-д](#)). Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято *(Оплески)*.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання... *(Шум у залі)*. По фракціях і групах покажіть.

...повторне перше читання проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ([№ 2285-д](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 222, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 5, «Голос» – 0, «Довіра» – 12, позафракційні – 4.

Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо подовження заходів, пов'язаних з відновленням діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» ([№ 2432](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрію Михайловичу Герусу.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні народні депутати! Державне акціонерне товариство «Чорноморнафтогаз» до передачі нелегітимною Верховною Радою Республіки Крим його рухомого і нерухомого майна у власність «Республіки Крим» видобувало з шельфу Чорного та Азовського морів близько 2 мільярдів метрів кубічних природного газу. Сьогодні «Чорноморнафтогаз», 100 відсотків акцій якого належать НАК «Нафтогаз України», має в активі родовище Стрілкове в Генічеському районі та краново-монтажне судно «Тітан-2» у Мексиці, яке арештоване кредитором. Ще підприємство має кредиторську заборгованість, яка становить близько 13 мільярдів гривень і виникла до окупації Автономної Республіки Крим. Незважаючи на це, керівництво «Чорноморнафтогазу» докладає максимум зусиль для відновлення господарської діяльності. Підприємство є єдиним в Україні, яке має досвід видобування вуглеводнів з морського шельфу та спеціалізується саме на такій діяльності.

Верховна Рада України у 2018 році прийняла закони, спрямовані на недопущення банкрутства «Чорноморнафтогазу» та відновлення його виробничої діяльності. Необхідно зазначити, що «Чорноморнафтогаз» є учасником трьох міжнародних судів проти Російської Федерації, за допомогою яких Україна намагається: припинити порушення Російською Федерацією положень конвенції, а також захистити свої права у Чорному морі, Азовському морі та Керченській протоці, включаючи права на природні ресурси континентального шельфу Криму; компенсувати збитки за втрату активів НАК «Нафтогаз України» в Криму; визнати незаконною окупацію Криму; компенсувати збитки завдані окупацією; зафіксувати порушення конституційних прав громадян, які були під час окупації.

З огляду на вказане збереження юридичної особи ДАТ «Чорноморнафтогаз», як учасника міжнародних судів, та відновлення її повноцінної роботи є стратегічно важливим для забезпечення енергетичної безпеки України.

Зважаючи на зазначене, законопроектом № 2432 пропонується тимчасово, до 31 грудня 2022 року, зняти арешти та заборони відчуження майна з ДАТ «Чорноморнафтогаз» у виконавчих провадженнях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Михайловичу.

Ні. Від комітету? Добре. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Герусу для виступу як голови комітету.

ГЕРУС А.М. У зв'язку з цим внести відповідні зміни до Закону України «Про виконавче провадження». Також пропонується до 31 грудня 2022 року не порушувати справи про банкрутство Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз». У зв'язку з цим внести відповідні зміни до Кодексу України з процедур банкрутства.

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на засіданні 4 грудня 2019 року розглянув законопроект № 2432 і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому. Наголошую, за основу та в цілому. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідно обговорення цього питання? Ні. Можемо ставити на голосування? Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу... Шановні колеги, зараз – за основу, після цього – в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо продовження заходів, пов'язаних з відновленням діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» (№ 2432). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками законопроекту [№ 2432](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято. Закон прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано Закон України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» (проект [№ 0979](#)) з пропозиціями Президента України (від 23.09.2019 року).

Представник Президента України у Верховній Раді України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., *представник Президента України у Верховній Раді України загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»*). Шановний пане Голово, шановні колеги! Прийнятий парламентом 6 червня 2019 року Закон України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» не був підписаний Президентом України, оскільки його положення не відповідають конституційним принципам верховенства права та поділу державної влади.

Зокрема, його положення не відповідають Конституції України, оскільки ними не визначено меж здійснення тимчасовими слідчими комісіями парламентського контролю. Перше.

Друге. Передбачено можливість регулювання організації і порядку діяльності комісій постановами Верховної Ради України, а не виключно законом, як це передбачено частиною п'ятою статті 89 Конституції України. Передбачено однакові вимоги до постанов про утворення комісій, які згідно з Конституцією утворюються з різними цілями, і виключається можливість утворення спеціальних комісій для підготовки і попереднього розгляду інших питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України.

Крім того, положення закону значною мірою відтворюють положення Регламенту Верховної Ради України, допускаючи при цьому низку змістовних та редакційних відмінностей, зокрема, в частині підстав припинення повноважень тимчасових спеціальних комісій. З огляду на наявність відповідних недоліків, положення закону не відповідають принципу правової визначеності як складової конституційного принципу верховенства права.

І наостанок. Глава держави також не погоджується із запропонованим законом підходом щодо врегулювання в одному законодавчому акті питань організації та діяльності тимчасових слідчих та

тимчасових спеціальних комісій, а також спеціальної тимчасової слідчої комісії, оскільки їх статус та порядок діяльності суттєво відрізняються. Такий підхід, на думку Президента України, є невиправданим і таким, що не випливає з положень Конституції України.

Враховуючи наведене вище, Президент України пропонує узгодити положення цього закону з вимогами Конституції України. З огляду на зазначене прошу підтримати пропозиції Президента України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

КАЛЬЧЕНКО С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановна президіє, шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув повернений з пропозиціями Президента України Закон України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Отже, 23 вересня до парламенту надійшли пропозиції Президента, в яких зазначено, що закон, який надійшов на підпис, не відповідає конституційним принципам верховенства права та поділу державної влади. Президент повертає закон для повторного розгляду і пропонує узгодити його положення з вимогами Конституції.

Загалом Президентом надано шість зауважень, з яких сформовано 10 пропозицій, які викладені в порівняльній таблиці, що вам роздана.

Під час опрацювання пропозицій Президента враховано те, що парламентом 10 вересня 2019 року прийнято Закон України «Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент)», яким внесено зміни до Регламенту Верховної Ради України та вже враховано частину положень стосовно спеціальної тимчасової слідчої комісії з питань вчинення Президентом України державної

зради або іншого злочину, що також було предметом регулювання закону щодо якого Президент застосував право вето.

А відтак комітет прийняв рішення підтримати пропозиції Президента від першої до третьої і від п'ятої до десятої. Водночас пропозицію номер чотири щодо переліку підстав для утворення тимчасової слідчої комісії, який, на думку Президента, не є вичерпним, комітет пропонує відхилити. Комітет зазначив, що рішення про утворення тимчасової слідчої комісії приймається парламентом у межах повноважень, передбачених Конституцією України. Крім того, комітет зауважив, що Конституція не розкриває зміст словосполучення «суспільний інтерес», що має оціночний характер, а його критерії можуть з часом змінюватися, тому не можуть бути формалізовані в законі.

Комітет також звернув увагу на підпункт 1 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві положення» закону, яким передбачено зміни до відповідних положень статей 351 та 385 Кримінального кодексу України щодо перешкоджання діяльності, зокрема спеціальної тимчасової слідчої комісії, і у зв'язку з врахуванням пропозиції номер один, згідно з якою з тексту закону виключено розділ IV «Особливості діяльності спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України», а також те, що Законом України «Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент)» від 10 вересня минулого року вже внесені зміни до цих статей Кримінального кодексу України, тому вказаний підпункт запропоновано виключити.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України також у своєму висновку зазначає, що зауваження Президента України заслуговують на часткове врахування.

Отже, регламентний комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді розглянути пропозиції Президента.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Питання. Андрій Володимирович Парубій, 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

ПАРУБІЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, я хочу... Вимкніть, це не Парубій, Парубій інакше виглядає. Змініть на табло, будь ласка. Дякую.

Отже, колеги, на жаль, ви трішки познущалися над Виборчим кодексом України, скоротивши його, і над законом про тимчасові слідчі комісії. Я нагадаю, цей закон у попередньому скликанні об'єднав весь зал, але чомусь Президент Зеленський всупереч закону і Конституції надав до нього пропозиції і наклав вето аж через три місяці. З якою метою? Щоб викинути той розділ, який стосується імпічменту Президента, бо там була прописана дуже логічна і реалістична процедура імпічменту. Натомість ви прийняли закон, який фактично унеможлиблює імпічмент. Ви фактично скоротили і зруйнували закон про ТСК.

Але, незважаючи на це, «Європейська солідарність» все одно голосуватиме «за», бо навіть у такому урізаному вигляді, законом підтримується парламентський контроль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Скажіть, будь ласка, відповідно до закону України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви теж бажаєте поставити запитання? Ні, було вже.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Алло! Працює мікрофон? Сергію Віталійовичу, скажіть, будь ласка, відповідно до Регламенту Верховної Ради України порядок врахування зауважень Президента допускає голосування 226 чи ні?

КАЛЬЧЕНКО С.В. Я не чую... Ну, річ у тому, що регламентний комітет пропонує відхилити четверту пропозицію Президента. Тому, на мою думку, маємо іти по кожній пропозиції: перші три мають бути підтримані, стосовно четвертої парламенту слід визначитися, а стосовно з п'ятої і по десяту так само, на думку комітету, слід підтримати пропозиції Президента.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, щодо пропозицій Президента: перша, друга і третя були враховані комітетом, четверта була відхилена, всі інші були враховані.

Саме тому я зараз буду ставити на голосування всі пропозиції окремо. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. А після цього – в цілому, звісно.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, 226. А 300 – це якщо... щоб не можна було заветувати. Правильно? Так.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію 1 Президента України. Вона була врахована комітетом. Готові голосувати? Будь ласка, займіть свої місця. Готові голосувати? Шановні колеги, тиша в залі, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію 1 Президента. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію 2 Президента. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію 3 Президента. Вона також врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, пропозиція 4 була відхилена комітетом.

Ставлю на голосування пропозицію 4 Президента. Вона була відхилена комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято. Пропозицію відхилено.

Ставлю на голосування пропозицію 5 Президента України. Вона була врахована комітетом. Одну хвилинку. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято. Пропозицію враховано.

Ставлю на голосування пропозицію 6 Президента України. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято. Пропозицію враховано.

Ставлю на голосування пропозицію 7 Президента України. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято. Пропозицію враховано.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію 8 Президента України. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято. Пропозицію враховано.

Ставлю на голосування пропозицію 9 Президента України. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято. Пропозицію враховано.

Ставлю на голосування пропозицію 10 Президента України. Вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято. Пропозицію Президента враховано.

Шановні колеги, з 10 пропозицій одна була відхилена і дев'ять було враховано.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з урахуванням...

З процедури. Папієв – з процедури. Власенко – з процедури. Добре.

Прошу, Михайле Миколайовичу.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України, ви знаєте,

в принципі, це нормальний закон, який якраз і підсилює контрольні функції Верховної Ради України. Але перед голосуванням я хотів би народним депутатам України нагадати, взагалі, складну історію цього закону, і щоб ви усвідомлювали, що ваше голосування зараз буде суперечити Конституції України.

Річ у тому, що цей закон було направлено Президенту України на підпис 12 червня 2019 року. Відповідно до статті 94 Конституції України Президент зобов'язаний був протягом 15 днів або підписати закон і оприлюднити, або повернути його з пропозиціями чи з вето до Верховної Ради. Цей документ, який розглядається зараз, пропозиції Президента направлені були 29 вересня поточного року, тобто термін було порушено. Відповідно до Конституції цей закон вважається схваленим Президентом України і має бути оприлюднений. Тому ваше голосування зараз суперечить Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Не заперечуючи те, що було щойно сказано, хочу зазначити з процедурних питань. Відповідно до пункту 5 статті 135 Регламенту в разі прийняття всіх пропозицій Президента України закон вважається прийнятим у цілому, якщо за нього проголосувала більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Пункт 6 цієї ж статті: «Якщо Верховна Рада під час повторного розгляду частково прийняла пропозиції Президента – це наш випадок – і проголосувала за закон не менш як двома третинами голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, він вважається знову прийнятим з подоланням вето». Це наша ситуація, нам зараз треба 300 голосів. Я звертаю на це увагу Голови Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова комітету, позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Так, дійсно, якщо зараз закон буде прийнятий в цілому 300 голосами, це свідчитиме про подолання вето, оскільки парламент відхилив одну пропозицію Президента. Якщо зараз буде закон прийнятий більшістю – 226, це свідчитиме, що Президент все-таки матиме право вето на цей закон знову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич – з процедури.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, ми не повинні плутати дві речі. Якщо Президент у своїх пропозиціях пропонує відхилити закон у цілому, то Верховна Рада тоді може долати вето двома третинами голосів народних депутатів і залишати попередню редакцію закону.

Те, що сказав Власенко – це інша ситуація. Це в тому разі, якщо є конкретні пропозиції і, наприклад, одна з них не врахована, як в нашому випадку, тоді Верховна Рада може прийняти цей закон у новій редакції. Але за це має проголосувати не менш ніж дві третини Верховної Ради України.

Тому нам треба зараз голосувати не менш ніж двома третинами і приймати в новій редакції закон з урахуванням частково пропозицій Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні... Ні, виступали від фракцій, Юліє Володимирівно. Від фракцій виступали, по одному від фракції.

Шановні колеги, голосуємо. Ні, з процедури ви виступали, шановні колеги. Триста, я зрозумів.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» з частковим урахуванням пропозицій Президента України (проект [№ 0979](#) від 23 вересня 2019 року). Прошу підтримати та проголосувати.

Почекайте. Готові голосувати? Шановні колеги...

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Триста. Ми увійшли в процедуру голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 337.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, вам запропоновано на розгляд проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» ([№ 2284](#)) та законопроект [№ 2284-1](#).

Пропонується розглянути питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято. Дякую.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данилу Олександровичу Гетманцеву.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, ми всі замислюємося над питанням і шукаємо відповіді: чому наша країна є бідною? Чому інші країни, які мають набагато менші природні ресурси, є заможнішими? Можливо, тому що ми не вміємо продукувати капітал, який здатний продукувати прибуток, використовуючи власні ресурси. В Україні є близько 600 товарних бірж, але жодного індексу, тобто об'єктивної ціни на товар. На той товар, яким славиться Україна, який був би використаний хоча б у нашій країні, не кажучи вже про світ. Селяни не можуть продати продукцію за об'єктивну, визначену ринком ціну. Ніхто не може гарантувати виконання угод. Ми не використовуємо інструменти, які відомі у світі і мають назву – деривативи чи похідні цінні папери.

Наш ринок цінних паперів недорозвинутий. Це наша нездатність продукувати капітал. «Капітал – це сила, яка підвищує продуктивність

праці та створює багатство країни, це кров капіталістичної системи, наріжний камінь прогресу і єдина річ, яку бідні країни не можуть випродувати для себе, хоч би як їхнє населення залучалося до діяльності, притаманної капіталістичній економіці». Я процитував де Сото – видатного світового економіста, і це цитата про нас.

Подані на розгляд законопроекти № 2284 та № 2284-1 вирішують ситуацію. Вони обидва імплементують до національного законодавства України ключові директиви Європейського Союзу, що врегулюють цю діяльність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від комітету додайте Гетманцеву 2 хвилини.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую.

Вони відрізняються тим, що в основному законопроекті пропонується внести зміни до законодавства про фондовий ринок, тобто про цінні папери та товарні ринки, а в альтернативному – лише до законодавства про цінні папери.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку підтримує базовий законопроект. Національний банк України і Фонд гарантування вкладів фізичних осіб також підтримують його.

Безперечно, законопроект неідеальний. Безперечно, він потребує доопрацювання. Ми в рішенні комітету, розглядаючи його, зазначили цілу низку пунктів, які необхідно врахувати до другого читання. Ми це обов'язково зробимо шляхом подання поправок. Але законопроект врешті-решт повинен бути прийнятий за основу, оскільки він вносився на розгляд парламенту попередніх скликань декілька разів та не був підтриманий тими, хто зацікавлений в сучасному стані ринків капіталу в Україні.

З огляду на зазначене я прошу підтримати базовий законопроект, і це, власне кажучи, рішення комітету – прийняти його за основу.

Хочу нагадати одну легенду про індійського купця, якому напрокували, що він має отримати великий скарб. Він подорожував усім світом, і скарбу не знайшов. Повернувшись до своєї оселі, він захотів пити, і, підійшовши до криниці, побачив, що вона замулена. Він почав копати криницю і знайшов найбільшу у світі діамантову жилу – голконду. Давайте знайдемо її у нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Щодо альтернативного законопроекту доповідає народний депутат Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, зараз у вас на руках законопроекти № 2284 і № 2284-1. Я прошу вас уважно послухати. Ідеться про державного монстра, монополіста, який зжере всі ринки. Ніхто з вас, я вважаю, не проти фінансових ринків. Ми не маємо права сьогодні порушувати європейські норми. Тому що проти законопроекту № 2284 і європейські асоціації, і біржовики, і торговці – усі.

Законопроект № 2284, який сьогодні пропонували нам наші колеги, повністю дублює законопроект [№ 9035](#), який у минулому скликанні також проштовхували всіма силами. І Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку навмисно хоче сьогодні проштовхнути цей законопроект.

Я закликаю кожного пильно перечитати ще раз доповідню з цих двох законопроектів. Ми не маємо права сьогодні створити на фінансовому ринку і віддати в руки монополісту, взагалі... щоб повністю керували ринками: енергетичними, які тут створювалися всі п'ять років, газовими, нафтовими.

Сьогодні, шановні колеги, є зауваження до законопроекту № 2284. Проти нього і НКРЕКП, і ДРС, я вже говорив, асоціація європейська фінансова, також державний регулятор і європейські енергетичні співтовариства...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ні. Сергію Володимировичу, дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Микола Романович Величкович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, все було б добре, якби не стільки зауважень і Головного науково-експертного управління, і, в принципі, регуляторів.

Це якраз той приклад, коли треба було із двох законопроектів підготувати доопрацьований в комітеті, і внести в зал прийнятний для всіх нас проект закону. Але ми з вами домовлялися в комітеті, що обов'язково отримаємо висновок Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом і тільки потім будемо приймати рішення щодо цього законопроекту.

Такий висновок уже є. І я хочу наголосити на тому, що, насправді, це питання належить до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Однак комітет зазначає, що правом ЄС передбачено роздільне регулювання товарних, фінансових та енергетичних ринків різними операторами. Тому пропозиція, викладена в законопроекті, стосовно надання повноважень щодо регулювання цих різних галузей одним оператором суперечить праву ЄС. Перше.

І друге. Враховуючи те, що цим проектом закону вносяться зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії», про що ми говорили на засіданні комітету, він має бути погоджений з Європейською комісією, без цього погодження внесення таких змін неможливо.

Тому ми будемо утримуватися під час голосування цих двох законопроектів. І я пропоную направити їх на доопрацювання на повторне перше читання в комітет. Тоді, справді, законопроект можна вносити в зал, і він буде готовий для прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько.

Ольга Валентинівна Белькова.

БЄЛЬКОВА О.В. Дуже дякую, пане Голово, президіє.

Шановні колеги, дійсно, голова комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Валентинівно, присядьте, будь ласка, бо вас не чути, ви не в мікрофон кажете.

БЄЛЬКОВА О.В. Добре. Дійсно, можемо констатувати те, що цей законопроект доволі багатостраждальний. Проект кілька разів розглядала попередня каденція і кожного разу йому не щастило, фактично у гравців ринку було дуже багато застережень. І сьогодні, користуючись присутністю голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, я хочу попросити: шановний Тимуре, мені здається, що цього разу треба дуже активно слухати бізнес, розумієте, і слухати тому, що ми ризикуємо цим законопроектом вкотре.

Одне з найчутливіших питань – це регулювання товарних бірж. Ми з вами це обговорювали, питання залишається проблемним, і ми зобов'язані знайти тут таку форму регулювання, яка не буде лякати ринок.

Друге. Приватне розміщення, ліцензування. Ви чули застереження всього ринку.

Наша фракція на цьому етапі утримається від підтримки законопроекту. Водночас ми розуміємо, наскільки важливо його все-таки прийняти. Це, дійсно, одна з реформ, завдяки якій можна залучити гарні інвестиції в Україну. Ми будемо конструктивно підтримувати вас у процесі підготовки до другого читання або доопрацьованої версії, як було запропоновано партією «Європейська Солідарність».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Шановні народні депутати України, шановні громадяни України! У нас і головний доповідач цього законопроекту, і промовці, і ті, які будуть голосувати, вони за принципом того проекту закону, який вносили, про ринок землі, хочуть сховати основне – те, що Україна сьогодні перебуває під зовнішнім управлінням, і більшість Верховної Ради України працює не в інтересах України, а в інтересах господарів, які за межами України.

Я хочу довести цим проектом закону, що ви фактично ховаєте в ньому одну тезу, задля чого, я думаю, ви вже отримали неправомірну вигоду, бо щось дуже сильно ви хочете законопроект протягнути.

Я для громадян України прочитаю основне, що ви хочете цим проектом закону ввести і сховати, – це право іноземного емітента здійснювати емісію або обіг цінних паперів на території України. Тобто ви цим законопроектом вводите експорт капіталів з України в інтересах знову-таки «соросят» й інших агентів іноземного впливу.

Шановні, схаменіться. Ви землю хочете продати іноземцям. Ви підприємства України хочете продати іноземцям. Що ж ви залишите? Я розумію, що ви своє майбутнє не пов'язуєте з Україною, і ви всі навіть своїх дітей навчаєте за межами України, і ваші основні будинки, ваші помешкання розташовані за межами України. Але колись, я думаю, в Україні справжні українці спитають за це з вас і дадуть вам належну, не тільки емоційну, а ще і правову, оцінку.

Вважаю, що ще й питання екстрадиції буде стосуватися великої кількості людей, які зараз в цьому залі. Ми не будемо голосувати за цей проект закону, а будемо голосувати проти. Ми за Україну!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз – Шахов, з мотивів. Железняк, з мотивів, «Голос». Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги!

Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, я повністю погоджуюся з колегою Папієвим, що на сьогодні законопроект № 2284 не відповідає взагалі європейським нормам, завдяки йому з'являється, я ще раз хочу сказати, монстр на ринку фінансів і, взагалі, на всіх ринках – і нафти, і електроенергії, і газу.

Ми файно попрацювали з колективом фахівців у цьому процесі, і я прошу підтримати законопроект № 2284-1, яким регулятор повністю позбавляється всіх функцій, що допоможуть створити монополіста. Ми дамо йому все-таки можливість карати тих, хто буде працювати незаконно, але він не матиме права переривати процеси бізнесу. Давайте не будемо втручатися в бізнес, дамо йому можливість розвиватися і наповнювати бюджет України.

Дякую. Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я вже п'ятий раз бачу, як цей законопроект у різних скликаннях намагається прийняти Верховна Рада. На жаль, до цього не було або політичної волі, або гарного законопроекту, це неважливо.

Завдяки цьому законопроекту не створяться одночасно ні фінансова біржа, ні нові можливості, але ним закладається фундамент, інфраструктура, через яку в нас повинні з'явитися нарешті сучасні фінансові інструменти та товарні біржі.

Ми будемо підтримувати цей законопроект у першому читанні. Будемо його разом, усім комітетом доопрацьовувати для того, щоб нарешті з'явилися нові фінансові інструменти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» (нова редакція), [№ 2284](#), за основу з урахуванням пропозицій комітету. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, вам запропоновано на розгляд проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо урегулювання питання видобутку бурштину» ([№ 2240](#)).

Доповідає голова Комітету з питань екологічної політики та природокористування Олег Володимирович Бондаренко.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Всі роки незалежності проблему незаконного видобутку бурштину або намагалися ігнорувати, або лише декларували бажання її розв'язати, фактично не роблячи жодних дієвих кроків у цьому напрямі. Це призвело до розвитку нелегального видобутку та появи організованих кримінальних спільнот, які взяли галузь під свій контроль. Фактично незаконний видобуток набув стихійного характеру, внаслідок чого зараз маємо більше 18 тисяч гектарів порушених земель Рівненської, Житомирської, Волинської областей, переважно лісового фонду, що призвело до непоправних екологічних наслідків, які вже не можна ігнорувати, та мільярдних збитків, завданих бюджетам усіх рівнів.

Головна причина, що призвела до таких наслідків, це ціла низка проблем, з якими стикаються потенційні надрокористувачі, насамперед місцеве населення, які навіть маючи бажання почати легальну господарську діяльність з видобування бурштину, не можуть до неї приступити. Зокрема, це тривалі погоджувальні процедури як на місцевому, так і центральному рівнях: ускладнені процедури отримання спеціальних дозволів на користування надрами та оформлення земельної ділянки для потреб користування надрами, тривалий час оформлення дозвільних документів. Усе це створює перепони для розвитку в Україні легальної бурштинової галузі, залучення в цю галузь інвестицій, нових технологій, зростання рівня життя населення в місцях видобутку бурштину, наповнення бюджетів усіх рівнів, забезпечення охорони довкілля під час видобування бурштину та вирішення питання рекультивації порушених земель внаслідок незаконного видобутку.

Метою законопроекту було запропонувати місцевому населенню Рівненської, Житомирської, Волинської областей, задіяному в незаконному видобутку бурштину, легальну альтернативу та вихід з тіні шляхом спрощення процедури отримання спеціальних дозволів на користування надрами на порушених територіях та створення сприятливих умов для розвитку в Україні надровидобувної галузі.

Водночас метою цього законопроекту також було на законодавчому рівні закріпити збільшення покарання за проведення незаконного видобутку.

Всі зауваження і пропозиції народних депутатів України наведено в порівняльній таблиці. Я дуже дякую робочій групі, що була створена в комітеті, за ретельне доопрацювання цих поправок і роботу над законопроектом. Зі 141 поправки: враховано – 45, відхилено – 48, більшість з відхилених поправок – це поправки стосовно тих частин законопроекту, що не розглядалися в першому читанні.

За результатами розгляду до порівняльної таблиці було внесено низку змін. Зокрема, в редакції комітету запропоновано викласти поправки 57, 63, 134 і 138.

Комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти законопроект у другому читанні та в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 3. Кожем'якін. Не наполягає.

Поправка 4. Пасічний.

Поправка 5. Драбовський. Будете наполягати на своїх поправках?

Ні.

Пасічний... А скажіть, колеги, хтось буде наполягати на своїх поправках? Бачу, є, бачу. Ще раз: Колтунович, Мамка, Батенко, Лабунська. Все? І Бобровська, добре.

Поправка 9. Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні друзі, цим законопроектом ми виключаємо повноваження обласних, Київської та Севастопольської міських рад і Ради міністрів Автономної Республіки Крим щодо погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення.

Водночас аналогічні повноваження органів місцевого самоврядування нижчого рівня, тобто на рівні ОТГ, сільських, селищних, міських і районних рад щодо погодження надання надр, ми залишаємо

в проєкті закону. Навіщо ми забираємо обласні ради і Автономну Республіку Крим? Ми що, змінюємо вже Конституцію?

Прошу врахувати цю поправку. Те саме стосується поправки 13. Дякую.

Прошу поставити на голосування поправку 9 і поправку 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 9 народного депутата Батенка. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 120.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 13 народного депутата Батенка. Комітет її не врахував. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 10. Лабунська. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний головуючий, прошу дати мені 3 хвилини, я виступлю і більше не наполягатиму...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте, будь ласка, 3 хвилини Анжеліці Вікторівні.

ЛАБУНСЬКА А.В. Я більше не наполягатиму на всіх інших поправках.

Я вам хочу сказати, що, на жаль, я думаю, і депутати, і суспільство очікували трохи іншого проєкту закону. Шановний пан Президент був на Житомирщині і обіцяв до кінця року врегулювати питання. На превеликий жаль, розділ «Старателі» взагалі в цьому проєкті закону відсутній. Тому, шановні депутати-мажоритарники від трьох областей: Рівненської, Житомирської, Волинської, – питання людей цей проєкт закону взагалі не регулює.

Шановний пан Костюк від «Слуги народу»... Якщо ви вже беретеся вирішувати якесь питання... Якщо пам'ятаєте, був альтернативний законопроект нашого колеги пана Костюка, і ми для стенограми

домовлялися, що його відхиляємо, а його положення входять в цей законопроект розділом. Це стосується людей. Ви думаєте, що ви закриєте ліси і не дасте людям бурштин видобувати? Ви побачите наслідки такого закону. Це перше.

Друге. На жаль, законопроект про бурштин перетворився... У нього включено все. На жаль, на засіданні комітету ми мало чого змогли відбити, тому що цей проект закону стосувався і нафти, і газу, і всіх інших копалин.

Шановні депутати, я думаю, що мало хто читав цей законопроект, і наслідки його прийняття ви ще відчуєте в трьох областях.

Партія «Батьківщина» не підтримуватиме цей законопроект.

Стосовно поправки 10. Я проситиму поставити її на голосування. Вона стосується обмеження обласних рад втручатися в ці питання. Ми бачимо, що сьогодні, на жаль, чинна влада замість децентралізації повністю централізує всю владу в Києві, і усуваються громади, люди взагалі, від вирішення цих питань.

Я вам хочу сказати, що в цьому проекті закону були передбачені страшні речі, я взагалі не знаю, як таке можна було писати. У ньому пропонувалося... Якщо раніше законодавством передбачалося вилучення землі для суспільних потреб, то сьогодні, якщо в сусіда була ліцензія, у бізнес-структури, то цим проектом закону надавалося право через суд вилучати власність у людей. Слава Богу, деякі мажоритарники від «Слуги народу» схаменулися, і ми це виправили на засіданні комітету.

Я ще раз повторюю, партія «Батьківщина» не буде голосувати і підтримувати цей законопроект, тому що основне питання людей не вирішено.

Прошу поставити тільки одну поправку на голосування – 10, стосовно обласних рад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 10 я пропоную поставити в кінці. Ми поставимо на голосування всі поправки, на яких будуть наполягати. Я почув, що поправка 10.

Наступна поправка 11. Бобровська. Не наполягаєте. Дякую.

Репліка, так, Костюк. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. Дмитре, вас згадали. Увімкніть мікрофон, репліка.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Житомирщина. Поділяю занепокоєння пані Лабунської, насправді, цей проект закону недосконалий. Як я вже, виступаючи з трибуни Верховної Ради, зазначав, він більше не про легалізацію. Але, з іншого боку, таким законом унормовується дуже багато важливих речей. Сподіваюся, що прийняття законопроекту дозволить певною мірою подолати незаконний видобуток бурштину. Ще з іншого боку, наполягаю на тому, що потрібно розробити і прийняти, і чим найшвидше, новий законопроект, який саме буде стосуватися так званих старателів, щоб, справді, йшлося про легалізацію. Щоб ті люди, які зараз займаються незаконним видобутком бурштину, могли зареєструватися, працювати законно, отримувати від цього кошти, годувати свої сім'ї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 35. Василенко. Наполягає? Не будете наполягати на...

Руцишин. Не наполягає.

Шпенов не наполягає.

Я бачу, Тарасе Івановичу. Дійду до ваших поправок, відразу дам.

Аліксійчук. Не наполягає.

Репліка на поправку 38. Лабунська. Як ви можете репліку брати? А? Ні. З приводу чого репліка? Дякую.

Поправка 59. Мамка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати, цією поправкою я пропоную встановити для держави, органів місцевого самоврядування простий механізм компенсації за непроведення робіт щодо рекультивзації земель. Процедура: отримав дозвіл на проведення видобутку бурштину; сплатив протягом п'ять днів кошти до місцевого бюджету; видобув бурштин, отримавши ліцензію; після цього здійснив

рекультивацию і отримав страховий платіж від місцевих органів влади. Тоді це буде вірно, не знищуватиметься природа і підприємства не банкрутуватимуть, не ухилятимуться від проведення тих чи інших робіт, а все-таки дотримуватимуться тих правил збереження лісів, земель, ґрунтів і всіх копалин, які є на території...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БОНДАРЕНКО О.В. Дійсно, це питання дуже важливе. Воно частково не врегульовано цим законопроектом. Ми вже розмовляли з Кабміном стосовно того, що нам необхідно доопрацювати його. Але, на жаль, ми не можемо врахувати цю поправку, оскільки вона потребує внесення змін до Бюджетного кодексу України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 59 народного депутата Мамки. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Поправку не враховано.

Поправка 60. Аліксійчук. Ви не будете наполягати на своїх поправках? Дякую.

Поправка 62. Мамка. Не наполягає? На всіх будете наполягати? Одна поправка. Поправка 62. Мамка.

МАМКА Г.М. Якщо у нас є проблематика з приводу того, що хтось незаконно видобуває бурштин... А можна попросити тиші в залі, тому що неможливо працювати. Ну, головуючому просто однаково. Можна тиші в залі, ну, неможливо працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, тиша в залі, тому що, дійсно, не чути про що говорять доповідачі. Шановні колеги, чим більше ми будемо говорити, тим більше будемо сидіти в залі і працювати. Я думаю, що можна зачекати. Шановні колеги! Будь ласка, можна трошки тиші в залі?

Дякую.

Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Для того, щоб не видобували незаконно бурштин, для того, щоб особи, сільські громадяни, які видобувають, якщо це не організатори великих картелів і все інше... А в основному гроші заробляють на бурштині ті особи, які купляють і перепродають його. Для того, щоб зупинити це явище, яке маємо на території України, необхідно просто двома пунктами ввести кримінальну відповідальність щодо контрабанди саме бурштину. І після затримання осіб, які спекулюють на копалинах і незаконно вивозять бурштин з території України, після реалізації притягнення, вилучення бурштину, це явище просто зникне з території України. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 62 народного депутата Мамки.

Позиція комітету.

БОНДАРЕНКО О.В. Відхилити цю поправку, оскільки її положення не розглядалися в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 62 народного депутата Мамки. Комітетом вона не врахована. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Тарасе Івановичу, поправка 15 врахована. Ні, поправка 15. Вона врахована, чого ж її ставити. Ну, хіба що на підтвердження.

БАТЕНКО Т.І. Дмитре Олександровичу, в мене пропозиція до вас. Мені здається, що наш парламент зараз не зовсім в законодавчому процесі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чую доповідача, Артуре Володимировичу.

Тарасе Івановичу, поправка 15 врахована. Ні, з мотивів, на жаль, ні. Як з мотивів? Щодо вашої поправки, коли дійдемо я надам слово.

Поправка 64. Мамка. Ви не наполягаєте більше на своїх поправках? Скільки, 10 секунд? Дайте, будь ласка, 30 секунд Мамці.

МАМКА Г.М. Дуже вам дякую. Я вкладуся за 10.

Дійсно, неможливо працювати в цьому залі. Законопроект важливий. Справді, наболіло питання розв'язання цієї проблематики. Але шум, гам. На мою думку, все-таки якісніше можна було б відпрацювати цей проект закону. Потрібно, щоб такий закон працював на благо України, а не просто його внесли в зал, і він існував як закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні? Дякую.

Поправка 93. Кулініч. Не наполягає.

Стефанчук. Халімон. Не наполягаєте, я так розумію.

Поправка 112. Припутень. Не наполягаєте?

Ми пройшли всі поправки.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ще поправка 10 на голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Анжеліка Вікторівна Лабунська просила поставити поправку 10 на голосування. Вона була врахована комітетом (*Шум у залі*). Поправку 10 поставити для врахування. Так? Вибачте.

Поправка 10 народного депутата Лабунської. Вона не була врахована комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, запросіть народних депутатів до залу. Переходимо до голосування за проект закону в цілому.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо урегулювання питання видобутку бурштину» ([№ 2240](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Будь ласка, займіть свої місця.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд проект Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» ([№ 2241](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, слово для доповіді надається заступнику міністра енергетики та захисту довкілля Роману Романовичу Абрамовському.

АБРАМОВСЬКИЙ Р.Р., *заступник міністра енергетики та захисту довкілля України*. Добрий вечір, шановна президіє! Добрий вечір, шановні народні депутати! Проект Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» (№ 2241) від 8 жовтня 2019 року є похідним від законопроекту № 2240.

Текст законопроекту розроблено Мінекоенерго. Ним пропонується знизити розмір рентної плати на видобування бурштину з 25 відсотків до 15. Однак члени Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, підтримавши мотивацію законопроекту, запропонували в рішенні комітету знизити ставку до 10 відсотків. Мінекоенерго підтримує таке рішення і просить прийняти законопроект у цілому як закон.

Що ми отримаємо від цього? По-перше, зниження податкового навантаження на добросовісних платників податків, які здійснюють законну діяльність щодо видобування бурштину. По-друге, стимулювання суб'єктів господарювання для здійснення відповідної діяльності.

Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Ковальчуку Олександру.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні колеги, багато років в Україні говорять про необхідність легалізації видобутку бурштину, за запасами якого наша країна є одним з європейських лідерів, але відповідний закон досі не ухвалено. Хоча ми сьогодні його вже ухвалили, доповідь готувалася раніше.

Проект Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо впорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» (№ 2241), який ми зараз розглядаємо, іде в комплексі з проектами законів № 2240 та [№ 2242](#). Його основна мета – врегулювати проблемне питання видобування бурштину в частині зменшення ставки рентної плати за користування надрами з метою стимулювання та спрямування цієї діяльності в законодавчо визначеному руслі.

Зауважу, що збільшення рентної плати з 5 до 25 відсотків відбулося в 2016 році, однак це рішення не лише не вивело незаконне видобування з тіні, а в результаті доходи до державного бюджету стрімко зменшилися.

Члени фінансового комітету на своєму засіданні 13 листопада 2019 року підтримали ініціативу законопроекту та пропозицію врахувати в його тексті таке: в розділі I законопроекту цифри «15» замінити цифрами «10».

Зважаючи на викладене та беручи до уваги актуальність зазначеного законопроекту, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» (№ 2241), поданий Кабінетом Міністрів, прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням висловлених на засіданні комітету пропозицій до тексту проекту.

Прошу колег підтримати цей важливий законопроект і дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи необхідне обговорення питання? Так? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Насправді цей законопроект уже назрів і, можна сказати, перезрів у нашому суспільстві, тому що всі скликання парламенту говорили про те, що необхідно легалізувати цей ринок, що в нас уже Марс, а не Рівненська область, що треба всі ці правовідносини врегулювати. Нарешті з'явилася політична воля реалізувати ці пункти.

Дуже добре, що в законопроекті пропонується встановити відповідальність за незаконне видобування бурштину. Це перший пункт.

Другий, дуже важливий пункт. Усі, які видобувають бурштин, повинні будуть привести до відповідного стану ті земельні ділянки, на яких видобувалася така корисна копалина. Тому я закликаю підтримати цей законопроект. Зрозуміло, що це дуже складний процес, адже там – мафія, все кришують бандити, там сидить міліція (ще та сама міліція, не нова поліція), яка кришує всі ці питання. Це ціла індустрія, на якій заробляють мільйони доларів.

Тому всі пункти, зазначені в законопроекті, покликанні врегулювати цю ситуацію. Це дуже непростий шлях, але ми повинні його розпочати і завершити це ганебне явище в Україні. Підтримаймо, голосуймо лише зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, насправді, ми також поділяємо думку, що це проблема, яку треба розв'язувати. Але якщо

беремося, то давайте розв'язувати її в комплексі, тому що до основного закону, який ми щойно прийняли, вісім сторінок зауважень щодо положень, які не відповідають принципу правової визначеності. Тобто їх виконати неможливо. Як же ми тоді почнемо їх виконувати?

Для того щоб розв'язати цю проблему, треба внести зміни і до Податкового, і до Бюджетного кодексів. Чому зараз не стоїть третім питання щодо внесення змін до Бюджетного кодексу? Ви розірвали питання, і воно вже не виглядає комплексним.

Я вбачаю, що комплексне розв'язання проблеми незаконного видобування бурштину повинне включати такі складові: фінансовий інтерес надрокористувачів, фінансовий інтерес органів місцевого самоврядування і соціальний інтерес місцевих жителів. В іншому разі нічого не вийде. Чи ми враховуємо фінансовий інтерес надрокористувачів? Ви думаєте, що зниження ставки ренти з 25 відсотків до 10 відсотків щось принесе? Ні, ставка має бути стимулюючою. Вона має бути зараз на найнижчому рівні і потім підвищуватися з року в рік для того, щоб запропонувати людям стимул через знижену ставку податку, наприклад, на перші роки: на 2020 рік, скажімо, 5 відсотків, на наступний рік – 7,5 відсотка тощо.

Чи вирішується фінансовий інтерес органів місцевого самоврядування? Ні. Який же в них буде інтерес, якщо від рентної плати вони будуть залишати на місцях у загальному місцевому фонді лише 30 відсотків, а все решта йтиме нагору? Їм зовсім не цікаво боротися з незаконним видобуванням бурштину і здійснювати будь-які дії, які залежатимуть від них.

Чи вирішуємо ми соціальний інтерес місцевих жителів? Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово, шановні народні депутати України! Чесно кажучи, перебуваючи сьогодні в парламенті, у мене було таке відчуття, що автори проектів законів і ті, які формували порядок денний, живуть в абсолютно іншій

реальності. Ми спочатку голосували за гральний бізнес, потім – за інші проекти законів, зараз почали розгляд проекту щодо зниження рентної плати за видобування бурштину.

Я хотів би звернути увагу на таке. Перше і найважливіше – економічна доцільність. Економічна доцільність і взагалі обґрунтування параметрів, що це буде давати, виглядають, чесно кажучи, сумнівно.

Другий дуже важливий момент, який ми маємо врахувати, – зменшення і вплив на бюджети всіх рівнів, у тому числі на надходження до місцевих бюджетів, до зведеного бюджету від сплати за користування надрами.

Ще один дуже важливий момент. Якщо ми говоримо про соціальні аспекти, то в порядку денному на сьогодні є проект закону [№ 2126](#), спрямований (увага!) саме на зменшення або ліквідацію ренти на газ для населення. Газ, який іде, потім закладається до тарифів на опалення, гаряче водопостачання. Ось де національний інтерес, інтерес громадян України, збільшення їх купівельної спроможності, реальних доходів і багато інших речей.

Тому я вважаю, що, безумовно, проект закону щодо зменшення ренти не на часі, але знову звертаюся і до шановного головуючого, і до вас, колеги, підтримати нашу ініціативу – проект № 2126 і вказати, що нам необхідно все-таки вирішувати не питання щодо бурштину, а питання щодо газу, який іде на потреби населення. Ось де інтереси громадян України!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лабунська Анжеліка Вікторівна.

ЛАБУНСЬКА А.В. Передайте, будь ласка, слово Ользі Бельковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Белькова Ольга Валентинівна.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую. Шановні колеги, дійсно, питання, яке ми зараз обговорюємо, потребує врегулювання. На засіданні комітету відбулася дискусія щодо зниження ставок ренти, і я трохи була здивована позицією Міністерства фінансів, яке не змогло пояснити, яким

чином обґрунтували зниження саме до 15 відсотків, якщо в попередній версії просили абсолютно іншу цифру.

Далі, щодо бази оподаткування. Жоден із експертів не зміг толком депутатам пояснити, з якої суми буде нараховуватися рента.

Я дуже добре знаю подібні дискусії, тому що колись займалася питанням стимулюючої ставки ренти на газ, постійно чую дискусії стосовно руди. Щодо цих питань проводяться технологічно дуже фахові дискусії, під час яких дається обґрунтування щодо кожної суми. На жаль, у цьому законопроекті ми такої інформації не отримали.

Я цілком довіряю експертам, але моя робота – все перепроверити. Мені здається, що буде доцільним цей законопроект підтримати у першому читанні і між першим і другим читаннями все-таки провести точніший економічний аналіз того, яку вигоду і яку стимуляцію отримує відповідна галузь.

У цілому ми підтримуємо саму ідею, але просимо доопрацювати до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Переходимо до голосування за законопроект.

Шановні колеги, комітет рекомендував прийняти за основу та в цілому. Скажіть, будь ласка, у цілому готові потім голосувати? (*Шум у залі*). Ні. Бачу, що три фракції не будуть голосувати. А за основу всі готові голосувати?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину» ([№ 2241](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного.

Вам запропонований на розгляд проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення особистого голосування народними депутатами України» ([№ 2148](#)).

Доповідає голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуючий, шановні присутні! Враховуючи той факт, що сьогодні громадський рух «Чесно» зафіксував кнопочдавство, але наші колеги використовували вже не руки, а інші кінцівки для волевиявлення, я вважаю, що це питання буде найактуальніше в порядку денному.

Законопроектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за умисне здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосувань замість іншого народного депутата України (неособисте голосування). Рішенням комітету рекомендовано прийняти законопроект у другому читанні та в цілому як закон.

До законопроекту надійшло 79 поправок, з них під час розгляду в комітеті враховано – 22, включаючи ті, які враховано частково та редакційно, відхилено – 57.

До другого читання відбулися такі зміни. Враховано пропозицію в частині зміни назви законопроекту, а саме: запропоновано уточнення «на пленарних засіданнях Верховної Ради України». Врегульовано питання стосовно кримінальної відповідальності народних депутатів лише за умови здійснення умисного неособистого голосування. Враховано також пропозицію в частині звернення акредитованих журналістів до Апарату Верховної Ради в разі виявлення факту порушень вимог щодо особистого голосування.

У комітеті була велика дискусія, чи підпадає все-таки це суспільно-небезпечне діяння під ознаки злочину? Можливо, це дисциплінарна чи адміністративна відповідальність? Можливо, її варто замінити системою «Рада»? Але, враховуючи суспільний резонанс і ті факти,

які весь час відбуваються в нашій залі, і те, що жодна з відповідальностей не здатна переконати наших колег, що так діяти не можна, ми все-таки вважаємо, що кримінальне право має виконати свою превенцію і запобігти в майбутньому такому правопорушенню.

Таким чином, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення особистого голосування народними депутатами України» (№ 2148) в другому читанні та в цілому як закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, скажіть, будь ласка, ви будете наполягати на своїх поправках? Наполягатимуть Осадчук, Батенко, Мамка. Хто ще? Все.

Осадчук, 2 хвилини, щодо двох поправок.

ОСАДЧУК А.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, ми вже неодноразово про це говорили, але боротися з будь-яким злочином потрібно найперше превенцією. Ми постійно заявляли і підтверджували, що запровадження нормальної системи для голосування «Рада-4» чи «Рада-5», як її там назвуть, може повністю розв'язати проблему персонального голосування, що вже було доведено на практиці Київської міської ради, де я особисто це тестував 3,5 року. Так само нормальна система для голосування врятує масу часу та енергії депутатів, які її тратять на різні винаходи і способи неособистого голосування. Краще б вони цю енергію витрачали на законотворчий процес.

Втім ми вирішили перевести цю дискусію в площину кримінальної юстиції, але при цьому всі мають розуміти деякі прості речі: проблеми тепер виникатимуть не лише в кнопкодава, а й у інших депутатів – у сусідів кнопкодава по залу, у головуючого, який веде засідання, бо слідчі ДБР, які розслідуватимуть цю справу, повинні будуть усіх допитати, проводити експертизи, слідчі експерименти тощо. Це, безумовно, створить дуже багато цікавих юридичних наслідків абсолютно для всіх народних депутатів України. Наприклад, дії

головуючого, який зазвичай каже: «Прошу підтримати і проголосувати», – можуть кваліфікуватися, як підбурення до вчинення злочину і таке інше (*Оплески*). Але це ризики здебільшого правлячої коаліції, і ми готові підтримати ці ризики і надати їм можливість таким чином далі працювати.

Останнє, дуже важливе. Я вдячний комітету і пану Бакумову як голові робочої групи за те, що підтримали пропозицію депутатів із «Голосу» і надали спеціальний статус журналістам, акредитованим у Верховній Раді України, які насправді, напевно, за останні роки були єдиними, хто якісно фіксував факти кнопкодавства. Тепер вони мають особливий статус у процесі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрію Петровичу, за всієї поваги, домовлялися – без 10 секунд. Дякую.

Княжицький Микола Леонідович, 2 хвилини. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні колеги, на одній поправці я не наполягаю.

Наступна поправка 76, у якій ідеться про набрання чинності цим законом. Ми пропонуємо відтермінувати на півроку набрання чинності законом до внесення змін до Регламенту для того, щоб організаційно за цей час налагодити систему фіксації голосувань народними депутатами. Бо для виконання вимог забезпечення Апаратом фіксації голосування кожним депутатом необхідно, щоб така можливість була забезпечена технічно. За таким законом невідомо, що це має бути, потрібні будуть кошти на розробку технічного завдання, придбання обладнання, проходження сертифікації і встановлення у Верховній Раді.

Це, очевидно, абсурд, пане Голово, тому що в нас тут є червоні кнопки, які вже працюють. Якщо ми їх запускаємо, то не треба голосувати за мою поправку 76, бо в законопроекті не сказано, що таке фіксація голосувань, і всю роботу, на яку були витрачені кошти, – технічне завдання, тестування, треба буде робити ще раз, хоча ці червоні кнопки вже встановлені і можуть працювати.

Тому два варіанти: або ми відтермінуємо набрання чинності законом, щоб ще раз зробити ці червоні кнопки і поставити поруч ще одні, можливо, зелені, виходячи з того, що пропонує партія більшості, або все-таки скористатися цими червоними, а може, потім зробити ще жовті.

Так що пропоную цю поправку поставити на голосування. Якщо вона не пройде, просто користуємося існуючою системою, запускаємо її і працюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

А яка ваша поправка? Наприкінці поставимо, Михайле Миколайовичу.

Народний депутат Мамка.

Я не бачу. Відійдіть, будь ласка, щоб я побачив народного депутата. Дякую.

МАМКА Г.М. Це добре...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, теж замінимо, 2 хвилини, так?

МАМКА Г.М. У мене три поправки, я швидко пройду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може, відразу проголосуємо?

МАМКА Г.М. Я хочу все-таки зауважити, що, дійсно, початок процедури, депутати не слухають, але є певні ризики в цьому законопроекті.

Якщо народний депутат натиснув двома руками за колегу, а початком процедури зібрання доказів, перевірки, підтвердження чи спростування цього факту є розпорядження головуючого, але ніяк не іншого народного депутата. Заяви до ДБР – згоден, але Апарат Верховної Ради без головуючого нічого не зробить. Ось уявіть собі ситуацію. Якщо народний депутат натискає за сусіда, а головуючий умисно не дає розпорядження, то, по суті, його притягнути до відповідальності не можна.

У моїй поправці йдеться про те, що за невжиття головуючим на пленарному засіданні Верховної Ради України заходів, передбачених законом у разі виявлення неособистого голосування, повинна також бути відповідальність.

Необхідно привести у відповідність. Якщо в статті 39 говориться: «Відповідальність народного депутата України за невиконання своїх обов'язків...», то в цьому законопроекті ми розглядаємо питання виконання обов'язків чи голосування за іншого народного депутата?

Хочу також сказати про те, яким чином повинна бути здійснена фіксація цього натискання. Тобто або ми голосуємо за те, що лише під час голосування повинна бути фіксація, або потрібно фіксувати всі дії протягом пленарного дня. Депутатам необхідно визначитися, тому наполягаю поставити три мої поправки на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підкажіть, будь ласка, номери поправок.

МАМКА Г.М. Поправка 21, поправка 27 і поправка 55.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 21 народного депутата Мамки. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Поправка 27 народного депутата Мамки. Комітет її також не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 121.

Рішення не прийнято.

Поправка 55 народного депутата Мамки. Ставлю її на голосування. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 119.

Рішення не прийнято.

Тарас Іванович Батенко. Можливо, теж у виступі, 2 хвилини?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Тараса Івановича.

БАТЕНКО Т.І. Шановний Дмитре Олександровичу, шановні друзі, мені здається, що робота понад норму, як ми хочемо сьогодні, вкотре побивши рекорд, працюючи в турборежимі до вичерпання

поряду денного, це не подвиг. Вважаю, що такі голосування, які зараз відбуваються, особливо щодо багатьох принципових поправок до десятків законопроектів, б'ють по якості законопроектів, які ми приймаємо, і взагалі по якості нашої законотворчої роботи, кожного депутата зокрема. Ми мусимо визнати, що ми неухважні, що не відслідковуємо того, що зараз приймаємо, і взагалі займаємося кожен своїм питанням. Це вже не парламент, даруйте. Це перше.

Друге. Хочу сказати, що цей законопроект теж дуже принциповий, і є ряд поправок, на яких ми наполягаємо. Зокрема, поправка 8, якою ми пропонуємо передбачити за неособисте голосування адміністративну відповідальність, а не кримінальну відповідальність. Відповідно штрафи, які накладаються на народного депутата, повинні проходити через судом підтверджене неособисте голосування народного депутата України. Народний депутат, карткою якого проголосували, не несе відповідальності за таке голосування, адже в протилежному випадку такий механізм міг би використовуватися для покарання незручних народних депутатів за принципову позицію, яку вони демонструють у сесійному залі.

У цілому в нас є багато зауважень до цього законопроекту. Я не вважаю, що наша депутатська група готова проголосувати за нього в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович, 2 хвилини. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. На підтвердження, я пам'ятаю.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, я підтримую Тараса Батенка, це надзвичайно важливий законопроект, дуже шкода, що ми його розглядаємо в кінці дня поспіхом. Але є ще один важливий аспект, про який чомусь ми не говоримо. Справа в тому, що ми проголосували за направлення до Конституційного Суду закону про внесення змін до Конституції в тій частині, де факт неособистого голосування є підставою для дострокового припинення повноважень народного депутата України. Таким чином, ми хочемо започаткувати конституційно-правову відповідальність за відповідну дію. Тут же ми пропонуємо ще кримінальну відповідальність. Я не знаю, як з точки зору конституційного права Конституційний

Суд може глянути на те, що за одну і ту саму дію буде два різні типи відповідальності, у тому числі конституційно-правова.

Чому це важливо? Тому що в разі, якщо буде кримінально-правова відповідальність і буде вирок, це теж відповідно до Конституції буде підстава для дострокового припинення повноважень за іншою підставою. Таким чином, свідомо вноситься плутанина в конституційні речі, які, як мені здається, зараз уже мають розглядатися в Конституційному Суді під час розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції. Але, на жаль, Конституційний Суд обмежений буде в тому, щоб розглядати, оскільки цей законопроект мав би розглядатися до того, як ми надсилаємо той законопроект до Конституційного Суду.

Тому щоб уникнути такого роду конституційно-правової колізії, я вважаю, що треба підтримати мою поправку 56, яка взагалі знімає цю дискусію, бо вже багато років ми намагаємося боротися з наслідками, а треба боротися з причиною. Тільки-но запрацює сенсорна клавіша, не треба буде перевантажувати ДБР, не треба буде мучити правоохоронні органи, не треба буде шукати ворогів у сесійному залі, а треба буде спокійно викинути під корінь ці речі шляхом просто політичної волі, якої не вистачає в сесійному залі.

Я розумію, що комусь результати останніх голосувань, можливо, перешкоджають введенню цього механізму в дію, але, повірте мені, ви все одно повернетесь до того, щоб сенсорна кнопка запрацювала. Вона готова, вона працює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу.

Шановні колеги, всі бажаючі виступили? (*Шум у залі*). Ви наполягаєте на голосуванні вашої поправки 56?

Поправка 56 Князевича. Комітет її не врахував.

Позиція комітету.

БАКУМОВ О.С. Комітет пропонує цю поправку відхилити у зв'язку з тим, що запровадження зараз відповідних змін до Регламенту Верховної Ради паралізує роботу парламенту, тому що запустити систему наразі технічно неможливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 56 не була врахована комітетом. Ставлю її на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

Будь ласка, запросіть народних депутатів, зараз перейдемо до голосування за законопроект (*Шум у залі*). І за поправку для підтвердження, я пам'ятаю, народний депутате Папієв.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане головуєчий, я закликаю вас, щоб усі народні депутати України та фракції, які представлені у Верховній Раді України, були рівними. Тому що ви іншим фракціям даєте 2 хвилини, а традиційній опозиції взагалі не даєте слова.

Шановні колеги, нам дуже хотілося б, щоб закони, які приймає Верховна Рада України, не писалися задля грантоїдів. Фактично, цим законопроектом, щодо питання яке у XXI столітті вирішується абсолютно технічним способом – введенням сенсорної кнопки, ви сьогодні робите структуру, коли журналістам даєте корупційні можливості, бо в нас уже були факти, коли журналісти намагалися продати народному депутату України відеозйомки і багато іншого.

Ви цим законопроектом фіксуєте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Миколайовичу, яка поправка?

ПАПІЄВ М.М. Поправка 54. Ви фактично в цій поправці даєте можливість спілкуватися з Апаратом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету (*Шум у залі*). Ні, Михайле Миколайовичу, вибачте, це вони свої поправки обміняли на виступ. Якщо тут є ваші поправки, я готовий надати слово (*Шум у залі*). Ні, зараз – позиція комітету, і ставимо на підтвердження.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, комітет пропонує врахувати цю поправку, і її враховано. Це, дійсно, така консенсусна форма, узгоджена також з представниками інших фракцій. Тут надано право

саме журналістам, якщо вони здійснили фото- і відеофіксацію, звернутися до Апарату Верховної Ради з відповідною інформацією про правопорушення. У цій поправці це сформульовано чітко, без двозначностей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування (*Шум у залі*). Так ми ж проголосували її.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів. Готові голосувати?

Ще раз запитую, шановні колеги, всі готові голосувати? Така тиша в залі перед кримінальною відповідальністю за кнопкодавство.

Ставлю на голосування поправку 54. Вона була врахована комітетом. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято. Поправку враховано (*Шум у залі*).

Ні, під час другого читання не має виступів з мотивів.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект (*Шум у залі*). Вадиме Євгеновичу, ви наполягаєте? (*Шум у залі*). Яка поправка?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Івченка, 1 хвилина.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово, ви знаєте, я подивився на цей законопроект, до якого подавав поправки, і, на жаль, деякі мої поправки відхилено. Цей законопроект – виключний популізм. По-перше, відеоспостереження технічно неможливо зробити за кожним депутатом. Неможливо! По-друге, ми повинні подумати системно, як ввести сенсорну кнопку. Це буде запобіганням від кнопкодавства.

А якщо ви хочете запровадити запобігання від кнопкодавства лише внесенням змін до Кримінального кодексу і зробити це кримінальним проступком, то я скажу, що так буде технічно неможливо притягнути народного депутата до відповідальності. Це означає, що

норми закону ані з точки зору кримінального права, ані з точки зору технічного забезпечення відеофіксації працювати не будуть. Введіть, будь ласка, сенсорну кнопку, і лише таким чином ми будемо запобігати кнопкодавству.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення особистого голосування народними депутатами України» ([№ 2148](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Руслане Олексійовичу, це ваш закон, я вас вітаю.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 224, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 10, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 17, «Довіра» – 6, позафракційні – 4.

З процедури – Гетманцев.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Зараз у порядку денному стоять три проекти постанов, які стосуються визначення представників Верховної Ради до складу конкурсної комісії з визначення складу наглядової ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство». Я пропоную розглянути ці проекти постанов без обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла пропозиція розглянути проекти постанов [№ 2197](#), [№ 2401](#) і [№ 2421](#) без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з визначення складу наглядової

ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» ([№ 2197](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Тоді переходимо до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з визначення складу наглядової ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» ([№ 2401](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з визначення складу наглядової ради приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» ([№ 2421](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

З процедури – Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги, я, по-перше, хотів би сказати, що Експортно-кредитне агентство конче необхідне в цій країні, тому що досвід країн і Східної Європи, і розвинутих світових країн, і навіть наших сусідів, таких як Білорусь і Казахстан, показує, що воно реально може значно допомогти експорту.

Я також хотів би звернутися до представників монобільшості, тому що знаю, що незважаючи на те, що ми проголосували за це питання, сьогодні, на жаль, хочуть збити чи принизити значущість Експортно-кредитного агентства в системі економічних відносин України. Тому велике прохання, особливо до відповідних профільних комітетів, які зараз будуть займатися цим питанням. Шановні колеги,

працюйте на користь України, а не на користь, вибачте, тих, хто хоче в угоду власним інтересам ці інтереси держави і країни похаяти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович – з процедури.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний Дмитре Олександровичу, головуючий на засіданні, ми щойно голосували за три постанови, у кожній з яких було по одній кандидатурі. А можна було б хоча б оголошувати – чи голова комітету, чи ви – кого ми обрали до конкурсної комісії з визначення складу наглядової ради відповідного агентства, щоб для стенограми прозвучало?

Ми проголосували за три безіменні постанови. З точки зору стенограми засідання Верховної Ради ми не знаємо, кого ми туди обрали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вам роздано матеріали. Іване Івановичу, ви бачили матеріали? Їх було роздано всім навіть не сьогодні, і я думаю, що якщо було бажання, ви могли ознайомитися (*Шум у залі*).

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Вам запропонований на розгляд проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців» ([№ 2247](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Безуглій Мар'яні Володимирівні.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Панове, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців» (№ 2247). Цей законопроект є доповненням до законопроекту № 0906, що стосувався запровадження нових військових звань сержантського і старшинського складу, що відповідає стандартам НАТО.

У цьому законопроекті пропонується внести зміни і доповнення до статутів Збройних Сил та Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо встановлення нових військових звань вищого офіцерського складу відповідно до військових звань, прийнятих у провідних країнах – членах НАТО. Зокрема, передбачається запровадити звання «бригадний генерал», «командор-адмірал», замість звання «генерал-полковник» – звання «генерал», а також звання «генерал армії України» скасувати.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку зазначило, що проект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Цей висновок пов'язаний з тим, що на момент опрацювання Головним науково-експертним управлінням законопроект [№ 0906](#), пов'язаний з даним законопроектом, ще не був підписаний Президентом.

Відповідно Міністерство оборони України надало свої пропозиції до законопроекту. З огляду на це комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту в першому читанні прийняти його за основу.

Панове, законопроект невеликий, але він відкриває нам шлях до звань та кар'єрного розвитку наших офіцерів відповідно до стандартів НАТО.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Необхідно обговорення цього питання? Можемо голосувати.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо військових звань військовослужбовців» ([№ 2247](#)).

Прошу зайняти свої місця. Запросіть народних депутатів України. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 189, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 21, «Батьківщина» – 17, «За майбутнє» – 11, «Голос» – 14, «Довіра» – 6, позафракційні – 9.

З процедури – Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! «Європейська солідарність» пропонує змінити порядок розгляду законопроектів, за який ви проголосували, і зараз поставити законопроект № 2336, який об'єднує сесійний зал, потім поставити крапку в сьогоднішньому засіданні, а завтра о 10 годині повернутися до голосування. Ми підтримаємо завтра всі питання ратифікації. Є дуже важливий законопроект, наприклад, про трансплантацію, який потребує здорового глузду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, вибачте, що я вас перебив, схожа пропозиція надходила і від інших фракцій, але трохи розширена: проголосувати за проект [№ 2336](#), після того без обговорення – за питання ратифікації, проект щодо трансплантології відкласти, розглянути завтра на початку дня. А проекти постанов, думаю, ми швидко пройдемо.

Скажіть, будь ласка, чи є заперечення в залі? Немає. Необхідно голосування чи можемо працювати?

Переходимо до розгляду питання № 2336.

Доповідає голова підкомітету Комітету з питань правової політики Фріс Ігор Петрович (*Шум у залі*).

Що? Тоді треба проголосувати за таку пропозицію? Добре.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про те, щоб зараз перейти до розгляду питання № 2336, потім – до проектів [№ 0007](#), [№ 0011](#), [№ 0012](#), [№ 0013](#), [№ 0014](#), [№ 0015](#) і після того закрити засідання Верховної Ради України. Згодні? (*Шум у залі*). Тоді не поставимо, ідемо за процедурою.

Я не можу так, є одна пропозиція, є друга пропозиція. Скажіть, будь ласка... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ще пропонується розглянути без обговорення, я так розумію, проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо впровадження Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього, та посилення відповідальності за злочини, вчинені проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього» ([№ 0887](#)). Згодні?

Тоді ставлю на голосування пропозицію сформуванню такого порядку денний до кінця нашого пленарного засідання: проекти № 0887, № 2336, [№ 0027](#), № 0007, № 0011, № 0012, № 0013, № 0014, № 0015. Згодні?

Прошу підтримати та проголосувати за зазначену пропозицію декількох фракцій Верховної Ради України.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд проект закону [№ 0887](#) (*Шум у залі*). Без обговорення? Що? Одна поправка? Яка поправка?

Железняк (*Шум у залі*).

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановний пане Голово, знімаємо поправку. Ми готові голосувати за законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо впровадження Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього, та посилення відповідальності за злочини, вчинені проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої чи малолітнього» ([№ 0887](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» ([№ 2336](#)).

Доповідає... (*Шум у залі*). Чи без доповіді? Одна поправка, так? Яка поправка?

Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, прошу підтримати поправку 26, яка, на жаль, технічно не була врахована комітетом. Це поправка, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 26?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Так, яка робить перехідний період. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Комітет погоджується підтримати дану поправку (*Шум у залі*).

Комітет погоджується підтримати внесення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не заперечує, я так розумію (*Шум у залі*). Це особиста позиція Фріса. Комітет відхилив поправку.

Шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 26 народного депутата Железняка. Вона була відхилена комітетом (*Шум у залі*). Однак автор наполягає на тому, щоб ми її голосували.

Ставлю на голосування поправку 26 народного депутата Железняка. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято. Поправку враховано.

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» ([№ 2336](#)).

Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд проект Закону «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Королівством Нідерланди про продовження до 1 серпня 2020 року строку дії Угоди між Україною та Королівством Нідерланди про Міжнародну місію захисту розслідування від 28 липня 2014 року» ([№ 0007](#)). Можемо голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому законопроекту [№ 0007](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можу ставити на голосування законопроект [№ 0011](#)?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Проект електрифікації української залізниці «Електрифікація залізничного напрямку

Долинська – Миколаїв – Колосівка») між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку» ([№ 0011](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд проект Закону «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про створення місцевих бюро Німецького товариства міжнародного співробітництва ГмбГ (*GIZ GmbH*) та Кредитної установи для відбудови (*KfW*)» ([№ 0012](#)). Можемо ставити на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому законопроекту [№ 0012](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 331.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можу ставити на голосування наступне питання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про приєднання України до Європейського фонду підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів («*EURIMAGES*»)» ([№ 0013](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 326.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Шановні колеги, вам запропонований на розгляд законопроект [№ 0014](#).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди (Проект

«Підвищення безпеки автомобільних доріг в містах України») між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0014](#)).

Прошу підтримати та проголосувати (*Шум у залі*).

Ми можемо залишитися після цього, обов'язково обсудимо.

«За» – 334.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди (Проект «Миколаївводоканал» (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаєві) за Програмою «Е5Р» між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0015](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 344.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я ще раз всіх вітаю зі святом. Гарного вечора.

Оголошую вечірнє засідання Верховної Ради України закритим.

Дякую.